

SELETUSKIRI

maaeluministri määruse “Põllumajandusministri 9. veebruari 2015. a määruse nr 15 “Põllumajandusettevõtete tulemuslikkuse parandamise investeeringutoetuse andmise ja kasutamise tingimused ning kord” muutmise” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Maaeluministri määrus kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse (edaspidi *ELÜPS*) § 67 lõike 2 alusel. Maaeluministri määrus kehtestatakse Maaelu arengukava 2014-2020 (edaspidi *MAK*) meetme 4.1 “Investeeringud põllumajandusettevõtete tulemuslikkuse parandamiseks” rakendamiseks.

Põllumajandusministri 9. veebruari 2015. a määruse nr 15 “Põllumajandusettevõtete tulemuslikkuse parandamise investeeringutoetuse andmise ja kasutamise tingimused ning kord” muutmise määrusega (edaspidi *määrus*) tehakse vajalikud muudatused peamiselt tulenevalt elektroonsele taotlemisele üleminekust. See tähendab, et edaspidi on võimalik toetuse taotlemiseks avaldust esitada vaid läbi Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ameti kodulehel avatava keskkonna. Teiseks oluliseks muudatuseks on liisingu kui abikõlbliku investeeringu finantseerimise viisi kasutuspõhimõtte muutmine. Kui seni kanti liisingu kasutamise korral toetusraha liisinguandja arvelduskontole peale toetuse saaja ja liisinguandjavahelist liisingulepingu sõlmimist, siis edaspidi makstakse toetusraha toetuse saajale toetuse saaja poolt realselt tehtud kulude alusel.

Ülejäänud muudatused on oma olemuselt täpsustavad ja selgitavad.

Määruse eelnõu ja seletuskirja koostas Maaeluministeeriumi maaelu arengu osakonna maaettevõtluse büroo peaspetsialist Harry Pässe (625 6527, harry.passa@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi määruse eelnõule tegid Maaeluministeeriumi õigusosakonna nõunikud Marion Saarna (625 6539, marion.saarna@agri.ee) ja Jaana Lepik (625 6202, jaana.lepik@agri.ee). Keeleliselt toimetas eelnõu Maaeluministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Laura Ojava (625 6523, laura.ojava@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Põllumajandusministri 9. veebruari 2015. a määrust nr 15 “Põllumajandusettevõtete tulemuslikkuse parandamise investeeringutoetuse andmise ja kasutamise tingimused ning kord” muudetakse järgmiselt.

Eelnõu punktis 1 täpsustatakse kehtiva määruse § 2 lõikes 1 sätestatud nõuet põllumajandusliku müügitulu definitsiooni osas. Muudatusega sätestatakse üheselt, et käesoleva määruse mõistes loetakse põllumajandustoodeteks Euroopa Liidu toimimise lepingu lisas I nimetatud tooteid. Käesolevas määruses ei loeta põllumajandustooteks kalandus ja vesiviljelustooted. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548) (edaspidi *määrus nr 1305/2013*) artikli 17 kohaselt antakse toetust põllumajandustootjatele või põllumajandustootjate rühmadele. Eelnevalt tulenevalt peab olema tagatud, et toetust saavad vaid põllumajandusliku tootmisega tegelevad ettevõtjad, kelle müügitulust suurema osa moodustab omatoodetud põllumajandustoodete või nende töötlemisel saadud toodete müük. Kalandus- ja vesiviljelustooted ei ole käesoleva määruse mõistes põllumajanduslikud tooted, mistõttu nende toodete müügist saadavat müügitulu ei loeta taotleja omatoodetud põllumajandustoodete ning nende toodete müügist saadud müügituluks. Peamiselt

kalandus- ja vesiviljelustooteid tootvatel ettevõtjatel on võimalik toetust saada Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (EMKF) vahenditest. Omatoodetud põllumajandustoodete töötlemisel saadud tooted ei pea olema Euroopa Liidu toimimise lepingu lisas I nimetatud tooted.

Eelnõu punkti 2 kohaselt täpsustatakse kehtiva määruse paragrahvi 2 lõike 4 punkte 1 ja 2. Nimetatud punktid kehtestavad erisuse, et toetust saab taotleda ka ettevõtja, kes ei ole tegutsenud vahetult enne taotluse esitamise aastat vähemalt kahte majandusaastat, juhul kui taotleja on täielikult üle võtnud füüsilisest isikust osanikule, aktsionärile või nende vanemale või vanavanemale kui füüsilisest isikust ettevõtjale (edaspidi *FIE*) kuulunud ettevõtte. Sellisel juhul vaadeldakse taotleja majandusnäitajate vastavust eelnõus sätestatud tingimustele järgmiselt:

- kui taotlejal ei ole olnud kohustust majandusaasta aruannet äriregistrile esitada, siis vaadeldakse eelnõus sätestatud toetuse saajale seatud nõuete täitmist selle *FIE* andmete alusel, kelle ettevõtte üle võeti;
- kui taotlejal on äriregistrile esitatud üks majandusaasta aruanne ja teise majandusaasta aruande esitamise tähtaeg ei ole möödunud, siis vaadeldakse taotleja taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta nõuete täitmist taotleja majandusaasta aruande alusel ja vahetult eelnenud teise majandusaasta nõuete täitmist selle *FIE* andmete alusel, kelle ettevõtte üle võeti. Erinevaid ühel kalendriaastal lõppevaid majandusaastaid omavahel ei summeerita.

Kehtiva sõnastuse kohaselt ei olnud ülevõetava füüsilisest isikust ettevõtja (edaspidi *FIE*) tegevuse jätkamise võimalikkus üheselt reguleeritud. Kui ülevõetav ettevõtte tegeles rohkem kui ühes valdkonnas ja ta andis üle vaid oma põllumajandusliku osa, siis ta võis kehtiva määruse alusel oma tegevust muudes valdkondades jätkata.

Arvestades sätte eesmärki, mis on soodustada *FIE*del äriühinguks üleminekut ja tegevuse kontrollimise ratsionaalsust, siis edaspidi on üheselt öeldud, et *FIE* peab üle andma kogu oma ettevõtte, sõltumata selle tegevusalade arvust.

Ülevõetud *FIE* tegevus peab olema äriregistrist kustutatud taotluse esitamise ajaks. *FIE* kohustused ja vara peavad olema üle läinud toetust taotlevale äriühingule.

Eelnõu punkti 3 muudatus on oma olemuselt normtehniline. Kuna Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika seaduse kohaselt tunnustust saavad taotleda mõlemad – põllumajanduse- ja metsanduse valdkonna tootjarühmad – ja käesolev toetus on mõeldud vaid põllumajandussektori toetamiseks, siis sõnastame edaspidi üheselt, et toetust saavad taotleda vaid põllumajandussektori tunnustatud tootjarühmad.

Eelnõu punktide 4 ja 5 muudatuse kohaselt vaadeldakse nõudeid võlakordaja ja maksevõime näitaja osas sajandiku täpsusega. Muudatus on tingitud asjaolust, et 2015. a toimunud esimesel ja teisel taotluste esitamise tähtajal esitatud taotluste menetlemisel on tekitanud kohati segadust kehtiva määruse § 3 lõike 1 punktides 2 ja 3 sätestatud võlakordaja ja maksevõimenäitaja arvutamise korral ümardamise kasutamine.

Eelnõu punktiga 6 täpsustatakse, et taotleja ega määruse § 2 lõikes 6 nimetatud tootjarühma liikme kohta ei või olla taotluse esitamise tähtpäevale järgneva päeva seisuga karistusregistrisse kantud karistusandmeid loomatauditõrje seaduse §-s 58³, 58⁸ või 58⁹, söödaseaduse §-s 33, 34 või 35, taimekaitse seaduse §-s 97 või 100², veeseaduse §-s 38⁵, jäätmeseaduse §-s 120 või 126⁶, loomakaitse seaduse §-s 66¹, 66⁶ või 66¹⁰, looduskaitse seaduse §-s 74, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse §-s 53 või karistus seadustiku §-s 52², 192, 193, 354, 359, 364, 367 või 372 sätestatud süütegude toimepanemise eest. Eelnõu täpsustab millised on õigusaktid ja nende sätted, mille rikkumise korral toetuse taotleja ei vasta toetuse saamiseks vajalikele tingimustele. Võrreldes seni kehtivate määruse sõnastusega annab muudatus toetuse saajale täpsema ülevaate, millistele õigusaktide nõuete kohta tal rikkumisi ei

või olla. Nimetatud õigusaktid reguleerivad otseselt põllumajandustoodete tootmise ja nende esmatöötlemise valdkonna toimimist ja seoses sellega, et toetusega jagatakse riigieelarvelisi vahendeid, mida on piiratud ulatuses, on oluline, et nimetatud vahendeid saaksid kasutada sellised ettevõtjad, kes on täitnud põllumajandustoodete tootmise ja nende esmatöötlemise õigusakte ning suutnud vastavalt nendele õigusaktidele oma tegevust korraldada. Riigikohtu otsusest nr 3-3-1-85-14 tulenevalt on täpsustatud, milliste toidu- ja söödaohutuse, looma- ja taimetervise, loomade heaolu ning keskkonnanõuete õigusaktide rikkumise puhul taotleja ei vasta nõuetele.

Isikud (sh tootjarühmad, kelle liikmed on karistatud), keda on karistatud eelnimetatud süütegude toimepanemise eest, ei saa Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) toetusi taotleda sel perioodil, kui nende kohta on karistusregistris kehtivaid karistusandmeid.

Eelnõu punktiga 7 täiendatakse kehtiva määruse § 3 lõike 1 punkti 7. Nimetatud punkt sätestas seni, et toetust ei saa taotleda taotleja, kelle suhtes on algatatud likvideerimismenetlus või kohtuotsusega välja kuulutatud pankrott. Käesoleva muudatusega sätestatakse, et toetust ei saa taotleda ka taotleja, kellele on määratud pankrotiseaduse kohaselt ajutine pankrotihaldur. Pankrotiseaduse § 1 lõike 3 alusel on juriidilisest isikust võlgnik maksejõuetu siis, kui võlgniku vara ei kata tema kohustusi ja selline seisund ei ole võlgniku majanduslikust olukorrast tulenevalt ajutine.

PRIA kontrollib taotleja või toetuse saaja suhtes ajutise pankrotihalduri või väljakuulutatud pankrotiotsuse olemasolu Eesti Vabariigi ametlikust võrguväljaandest Ametlikud Teadaanded.

Eelnõu punktiga 8 sätestatakse, et sellel toetuse taotlejal, kes võttis üle FIE ettevõtte, ei pea taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta olema vähemalt 12 kuu pikkune. Raamatupidamise seaduse § 13 lõike 2 kohaselt võib raamatupidamiskohustuslase asutamisel, lõpetamisel, majandusaasta alguskuupäeva muutmisel või muul seadusega ettenähtud juhul majandusaasta olla lühem või pikem kui 12 kuud, kuid ei tohi ületada 18 kuud. Muudatus võimaldab ettevõtjatel ettevõtte ülevõtmise aega planeerida paindlikumalt. Samas tuleb jälgida, et ka siis kui ülevõtja või ülevõetava majandusaasta on lühem kui 12 kuud, peab ettevõtja täitma toetuse andmiseks kehtestatud miinimumnõudeid (näiteks minimaalne majandusaasta, põllumajanduslik müügitulu ja põllumajandusliku müügitulu osakaal ettevõtte kogumüügitulus).

Eelnõu punktiga 9 sätestatakse, et ka olemasolevate loomakasvatusehitiste laiendamise puhul, peab olemasolev ehitis olema registreeritud loomatauditõrje seaduse § 11 lõike 5 alusel kehtestatud korras. Loomatauditõrje seaduse § 11 lõike 5 kohaselt peab põllumajandusloomade registrisse olema kantud loomapidaja esitatud andmed registreerimisele kuuluvate põllumajandusloomade ning selliste loomakasvatushoonete ja -rajatiste ning loomade pidamiseks piiritletud alade kohta, kus tegeletakse loomatauditõrje seaduse § 19⁶ lõikes 1 nimetatud loomade pidamisega.

Eelnõu punktides 10 ja 12 sätestatakse, et kehtiva määruse paragrahvi 4 lõike 2 punktides 2 - 4 ja 6 nimetatud aeg on kolm aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest, kui toetuse saaja on komisjoni soovitus (EL) nr 361/2003, mis käsitleb mikroettevõtete ning väikese ja keskmise suurusega ettevõtete määratlust (ELT L 124, 20.05.2003, lk 36–41), lisa tähenduses (edaspidi *komisjoni soovitus*) mikro-, väike- või keskmise suurusega ettevõtja (edaspidi *VKE*). PRIA määratleb taotleja suuruse toetuse määramise otsuse tegemise seisuga. Määruse paragrahvi 4 lõike 2 punktides 2 - 4 ja 6 määratletakse muuhulgas erinevate tegevuste korral kohustuse võtmise periood. Nimetatud perioodi lühendatakse VKEde korral Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse nr 1303/2013 millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja

Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320–469) artikkel 71 alusel viielt aastalt kolmele. Suurettevõtjate korral nimetatud perioodi lühendada võimalik ei ole. Muudatuse eesmärk on tagada mõistlik investeringuobjekti sihipärase kasutamise perioodi pikkus kõikide investeringu finantseerimisviiside raames (sh liising). Komisjoni soovitus (EL) nr 361/2003 kohaselt vaadatakse alustavate ettevõtjate puhul (käesoleva määruse mõistes ülevõtja või tootjarühm), kes ei ole veel oma majandusaasta aruannet esitanud, ettevõtte suurust tema poolt avaldatavate andmete alusel “bona fide” põhimõtet järgides. See tähendab, et ettevõtja, kel ei ole veel kohustust esitada majandusaasta aruanne äriregistrile, peab esitama taotlemisel oma jooksva majandusaasta müügitulu, töötajate arvu ja bilansi kogumahu prognoosi. Nimetatud prognoosis olevaid andmeid kasutab PRIA ettevõtja suuruse määramisel. Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 I lisa artikkel 2 punkt 1 sätestab, et mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (edaspidi *VKE*) kategooriasse kuuluvad ettevõtjad, millel on vähem kui 250 töötajat ja mille aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 43 miljonit eurot.

Eelnõu punktiga 11 sätestatakse, et põllumajanduslike tootmishoonete või rajatiste ning toetatava hoone, rajatise või istandiku juurde kuuluva eratee või platsi ehitamise korral peab toetuse taotlejal olema kas ehitusluba või ehitusteatis, kui see on nõutav tulenevalt ehitusseadustikust. Ehitada tuleb ehitusseadustikus sätestatud tingimustel. Oluline on märkida, et ehitusseadustikust tulenevalt võib olla vajadus ehitusloa või -teatise olemasoluks ka masinate või seadmete ostmisel. Näiteks ka seadmete ostul peab olema ehitusluba või teatis kui see on nõutud ehitusseadustikust tulenevalt. Kui taotleja ostab vaid seadmeid, siis toetuse andmise raames vastava loa olemasolu eraldi ei kontrollita. Ka ehitustegevuse korral ei ole kohustust vastavaid dokumente toetuse taotlemisel PRIAle esitada. PRIA kontrollib vastavate dokumentide olemasolu registritest.

Eelnõu punkti 13 kohaselt peab § 5 lõike 1 punktides 1 ja 3 nimetatud tegevuste (ehitamise) puhul, kui ehitus paigaldatakse kaasomandis olevale kinnistule, kinnistusraamatus olema märkus selle kohta, et kaasomanik on andnud nõusoleku kavandatava investeringu tegemiseks. Nõusolek peab olema tehtud vähemalt kolmeks järgnevas aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest kui taotleja on VKE ning vähemalt viieks aastaks kui taotleja ei ole VKE. PRIA kontrollib nimetatud nõude täitmist kinnistusraamatust. Varasem kaasomaniku kirjalik nõusolek on asendatud kinnistusraamatus oleva märkega, kuna kirjaliku nõusoleku korral kehtib nõusolek vaid nõusoleku andnud isikute vahel. Kinnistusraamatus olev märge kehtib ka kinnistu ühe kaasomaniku vahetumise korral uuele omanikule.

Eelnõu punktidega 14 ja 15 täpsustatakse toetatavate tegevuste loetelu sõnastust. Nimetatud täpsustus ei muuda varasemalt kehtinud toetatavate tegevuste loetelu, kuid sõnastab need üheselt mõistetavamalt. Täpsustus sätestab üheselt, et toetust on võimalik saada omatoodetud või tootjarühma korral tema liikmete poolt toodetud Euroopa Liidu toimimise lepingu lisas 1 nimetatud põllumajandustoodete tootmiseks, säilitamiseks või toodangu esmamüügi eelseks ettevalmistuseks vajalikeks tegevusteks.

Põllumajandustoodete esmamüügiks ettevalmistamine on näiteks omatoodetud või liikmete poolt toodetud toote puhastamine (sh pesemine), sorteerimine, säilitamine ja pakkimine. Kui omatoodetud põllumajandustoote või tootjarühma liikmete poolt toodetud toote olemust muudetakse (näiteks kooritakse, tükeldatakse või muul moel töödeldakse), siis antud tegevus kvalifitseerub töötlemiseks ning ei ole seetõttu abikõlblik käesoleva meetme raames. Abikõlblikud ei ole ka selliste hoonete ja rajatiste ehitamine, mis ei ole otseselt seotud eelnimetatud lepingu I lisa põllumajandustoodete tootmisega, nagu näiteks väetisehoidlate, masinate hoidmiseks ettenähtud hoonete, kütusemahutite ja põllumajandusmasinate parandamiseks ettenähtud töökodade ehitamine.

Käesoleva määruse mõistes loetakse toomislepingu lisas 1 nimetatud toodete tootmiseks ka bioenergia tootmist, kui bioenergiat toodetakse toomislepingu lisas 1 toodud toorainest (va kalandus- ja vesiviljelustooted).

Eelnõu punktides 16, 20, 21, 28 ja 35 olevad muudatused on oma olemuselt normitehnilised muutes antud sätete sisu üheselt mõistetavamaks või võimaldades Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 99 alusel loodud hinnakataloogi edaspidi kehtiva määruse raames lühemalt nimetada.

Eelnõu punktide 17 ja 18 kohaselt asendatakse kehtiva määruse paragrahvi 5 lõike 3 punktid 2 ja 3 „juurdepääsutee ja parkla“ „eratee või platsiga“. Nimetatud punktides olevad muudatused tulenevad asjaolust, et ehitusseadus ja teeseadus on alates 1. juulist 2015 asendatud ehitusseadustikuga. Ehitusseadustiku § 91 seletuskirja kohaselt ehitusseadustiku eriosaga reguleerimata teede (erated, mis ei ole avaliku kasutusega ja mida lisaks omanikule kasutavad kolmandad isikud harva) ehitamisel ja korrashoiul tuleb lähtuda üldosas sätestatud põhimõtetest. Sellisteks põhimõteteks on hea tava, ohutus, keskkonnasäästlikkus ja asjatundlikkus. Lisaks tuleb jälgida ehitusseadustikust tulenevaid ehitistele ja ehitamisele esitatavaid põhinõudeid.

Eelnõu punktides 17 ja 18 olevate muudatuste vajalikkus tuleneb ka mõistete „juurdepääsutee“ ja „parkla“ piiravast iseloomust. Põllumajandusliku ettevõtte tootmisalal võib olla palju erinevaid teid või platse (näiteks kahe tootmishoone vahelised teed või platsid toodangu või sööda ladustamiseks või laadimiseks), mille renoveerimine või rajamine võib olla vajalik. Mõisted „juurdepääsutee“ ja „parkla“ piirasid selliste tegevuste abikõlblikkust.

Silmas tuleb pidada, et teede ehitamine on toetatav koos põhitegevusega (põhitegevused on loetletud kehtiva määruse § 5 lõikes 1) osana, mis tähendab, et kui toetust ei taotleta põhitegevuse elluviimiseks, siis toetust ainult tee või platsi rajamiseks või rekonstrueerimiseks ei anta. Lisaks ei tohi moodustada toetatava tegevuse osaks olevad tegevused enam kui 30% põhitegevuste abikõlblikust maksumusest. Nimetatud piirangud tagavad, et toetatavate tegevustega kaasnevad tegevused jäävad koguinvesteeringus lisategevuseks.

Toetuse taotleja, kes taotleb toetust eratee või platsi ehitamiseks väljaspool talle kuuluvat maad, peab esitama ära kirja dokumendist, mis tõendab, et taotleja kasuks on seatud realservituut.

Eelnõu punkti 19 kohaselt on abikõlblikud ka toetatava hoone või rajatise juurde kuuluva tuletõrje veevõtuks veehoidlate või veevõtukohtade ehitamine. Nimetatud veehoidla või veevõtukoht tuleb rajada tuleohutuse seadusest tulenevatel põhjustel. Nimetatud objektide rajamisel tuleb järgida ka ehitusseadustikust tulenevaid nõudeid. Tuletõrje veevõtukohtade (ka veehoidlate) rajamine, rekonstrueerimine ja laiendamine on abikõlblik vaid juhul, kui toetust taotletakse koos uue ehitise rajamise või olemasoleva ehitise rekonstrueerimise või laiendamisega.

Tuletõrje veehoidlate ja veevõtukohtade ehitamine lisatakse toetatavaks kaastegevuseks, kuna tegemist on investeeringuga, mis on oma olemuselt pikaajaline, seotud üldjuhul taotleja jaoks märkimisväärsete kuludega ning majanduslikult mittetasuv. Kaasneva tegevusena on toetatavad tegevused, mis panustavad põllumajandussaaduste tootmisse kaudselt.

Veevõtukoha olemasolu kohustus tuleneb majandus- ja taristuministri 02.06.2015. a määruse nr 54 „Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded“ § 28 lõikest 3. Täpsed nõuded veevõtukohtadele sätestab standard EVS 812-6:2012 Ehitiste tuleohutus. Osa 6: Tuletõrje veevarustus.

Eelnõu punkti 22 kohaselt muudetakse kehtiva määruse paragrahvi 7 punktis 5 olev viimane tähtpäev, mis ajaks peab investeeringuobjekti liisingulepinguga ostmise korral asja omandiõigus olema liisingu andjalt toetuse saajale üle läinud. Kehtiva määruse alusel pidi omandiõigus investeeringuobjekti liisingulepinguga ostmise korral üle minema viie aasta jooksul arvates PRIA poolsest viimase toetusosa väljamaksest. Kuna liisinguga investeeringu finantseerimise viis käesoleva eelnõuga muutub ja sellest tulenevalt PRIA poolt viimase toetusraha väljamakse toimub senisest hiljem, siis edaspidi peab omandiõigus liisinguandjalt toetuse saajale üle

minema viie aasta jooksul arvates taotluse rahuldamise otsusest. Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse nr 1303/2013 artikkel 65 lõikes 2 ja artikkel 67 lõike 1 punktis a on sätestatud, et kulud on Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest toetuse saamiseks kõlblikud juhul, kui need on tekkinud toetusesaajal ja need on tasutud ajavahemikus alates programmi komisjonile esitamise kuupäevast või 1. jaanuarist 2014 – olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem – kuni 31. detsembrini 2023.

Eelnõu punktidega 23 ja 24 täpsustatakse transpordikulude abikõlblikkust. Transpordikulud on abikõlblikud kui need on seotud statsionaarse seadme veo- ja paigaldusega. Muudatusega soovitakse vältida olukordi, kus ostetava seadme veokulusid nõ peidetakse seadme hinna sisse. Jätakuvalt ei ole abikõlblikud muud transpordi- või veokulud.

Eelnõu punkti 25 kohaselt täiendatakse mitteabikõlblike kulude nimekirja riigilõivuga. Arvestades, et toetuse taotlejate ja PRIA poolt on taotluste menetluse käigus kerkinud küsimusi riigilõivu abikõlblikkuse kohta, siis õiguselguse huvides on riigilõiv lisatud kehtiva määruse §-s 7 toodud mitteabikõlblike kulude loetellu. Kuna Riigilõivuseaduse § 2 (riigilõivu mõiste) kohaselt on riigilõiv riigilõivuseaduses sätestatud määras tasutav summa lõivustatud toimingute tegemise eest, siis määruse nr 1305/2013 artikli 45 kohaselt ei ole selline kulu toetatav.

Eelnõu punkti 26 kohaselt on mitteabikõlblikud avamaa niisutusseadmete ostmise kulud. Käesolevast meetmest saab toetust taotleda katmikalal niisutussüsteemide rekonstrueerimiseks ja ehitamiseks. Avamaa niisutusseadmete ja kuivendusseadmete ostmist on kavas toetada MAK 2014-2020 meetme 4.3 “Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamine ja hoid” raames.

Eelnõu punkti 27 kohaselt ei ole toetatav seemnete ostmise ja seemnete külvamise kulud. Seemnete ostmise ja külvamise kulud on üldjuhul väiksemad võrreldes muu paljundusmaterjali ostmise kuludega. Lisaks arvestades, et seemnete ostmise toetamisel on raskendatud toetusraha sihipärase kasutamise kontrolli kui seeme ei ole idanenud, siis ei ole otstarbekas ega ressursitõhus antud tegevuse toetamine.

Eelnõu punkti 29 kohaselt ei pea edaspidi hinnapakumisel olema hinnapakumise kehtivuse aega, sest kui investeeringut ei tehta taotlemisel esitatud hinnapakumise alusel, siis peab toetuse saaja esitama vastavalt kas ühe või kolm uut hinnapakumist. Toetust makstakse tegelike kulude alusel, kuid mitte rohkem, kui taotluse rahuldamise otsuses antud tegevuseks määratud summa ulatuses.

Eelnõu punkti 30 kohaselt ei pea hinnapakkuja hinnapakumuse sisaldama teavet hinnapakkuja majandustegevuse registrisse kandmise numbri kohta.

Eelnõu punktides 31, 32, 38, 46, 56, 58, 59, 63 ja 64 olevad muudatused tulenevad asjaolust, et toetuse taotluste vastuvõtmine hakkab toimuma edaspidi PRIA e-teenuse keskkonna kaudu. See tähendab, et edaspidi toimub toetuse taotlemine vaid nimetatud veebikeskkonna kaudu. Taotlusi ei võeta edaspidi vastu kui need on esitatud e-maili teel või paberil (piirkondlikus büroos). Toetuse saamiseks esitab taotleja edaspidi PRIA e-teenuse keskkonna kaudu selleks ettenähtud tähtajal PRIA-le avalduse ning selles esitatud andmeid tõendavad dokumendid. Avaldus peab sisaldama teavet, mille alusel saab kindlaks teha eelnõu tingimuste täitmise ja koguda vajalikke statistilisi andmeid, mida saab hiljem kasutada toetusega saavutatavate mõjude kindakstegemiseks. Asjakohaseid dokumente nõutakse majandusliku jätkusuutlikkuse tõestamiseks. Täiendavate andmete kogumise vajalikkus ja õigus tuleneb komisjoni rakendusmäärusest (EL) nr 808/2014, milles sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 (Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) rakenduseeskirjad (ELT L 227, 31.07.2014, lk 18–68), Euroopa Komisjoni poolt koostatud meetme rakendamise juhendmaterjalist ning teistest õigusaktidest. Avalduses esitatud andmed peavad olema täielikud ja õiged. Euroopa Liidu ühise

põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 79 lõike 4 punkti 3 kohaselt tehakse taotluse rahuldamata jätmise otsus, kui taotluses on esitatud valeandmeid või kui taotleja mõjutab taotluse menetlemist pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil. Arvestades, et toetuse taotlemine hakkab toimuma PRIA e-teenuse keskkonna kaudu, siis ei pea taotleja ehitustegevuse korral edaspidi esitama kehtiva määruse § 12 lõike 1 punktis 9 nimetaud eelarvet elektrooniliselt Microsoft Exceli tarkvaraga töödeldavas vormingus, kuna nimetatud vorm on edaspidi avalduse osa. Mis puudutab aga ehitustegevuse korral hinnapakumuse vormi, siis selle koostab PRIA ja avaldab oma veebilehel.

Eelnõu punktides 33, 34 ja 36 sätestatud muudatused on samuti põhjustatud taotluste esitamise elektrooniseks minekust. Kui varasemalt tuli taotlejal nimetatud muudatustes toodud andmed esitada avaldusele lisatud dokumentidega, siis edaspidi esitatakse vastav teave avalduses.

Eelnõu punktiga 37 jäetakse määrusest välja kohustus taotlus allkirjastada omakäeliselt või digiallkirjaga. Muudatuse tuleneb ühest küljest asjaolust, et avalduse allkirjastamine edaspidi ei saa toimuda omakäeliselt kuna taotluseid saab esitada vaid elektrooniliselt. Teisest küljest ei ole vajadust antud olukorda reguleerida täiendavalt määruse tasandil, kuna taotlusega seonduvad üldnõuded on reguleeritud haldusmenetluse seaduse §-s 14.

Eelnõu punktis 39 on sätestatud dokumendid, mida peab taotleja esitama, kui ta on võtnud üle taotlemisele vahetult eelnenud kahe aasta jooksul füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte.

Eelnõu punkti 40 muudatus on oma olemuselt normitehniline, sest jätab välja määruse väljatöötamisel antud sättesse jäänud tekstiosa, millel puudub vajadus ning mille rakendamine ei ole otstarbekas.

Eelnõu punktides 41 ja 42 on sätestatud muudatused tulenevalt asjaolust, et toetuse taotleja ei pea edaspidi tõendama investeeringuobjekti aluse maa omandikuuluvust. PRIA kontrollib vastavat õigust kinnistusraamatust. Kui toetuse taotleja kasutab maad hoonestusõiguse, kasutusvalduse või realservituudi alusel, siis tuleb toetuse taotlemisel esitada vastavat õigust tõendava lepingu ärakiri. Kui ühele kinnistule on seatud hoonestusõigus, mis kuulub mitmele isikule, siis tuleb esitada ka kaashoonestajate nõusolek investeeringu tegemise kohta.

Eelnõu punktide 43 ja 57 kohaselt jäetakse välja kohustus, et taotleja peab esitama taotlemisel ettevalmistava töö tasumist tõendavad dokumendid kui taotleja oli ettevalmistava töö eest tasunud enne taotluse esitamist. Maksetaotluse esitamine ettevalmistava töö eest toetussumma väljamaksmiseks toimub määruse §-s 18 kehtestatud korras.

Eelnõu punkti 44 muudatuse eesmärk on ära hoida sätte mitmetimõistetavus. Kehtiva sõnastuse kohaselt võis aru saada, nagu kasutatud masina ostmise kohta vastav säte ei kehtiks. Edaspidi sätestab säte üheselt nõude nii kasutatud seadmete kui masinate ostmise korral esitada vastavad dokumendid.

Eelnõu punkti 45 kohaselt peab taotleja, kes ei oma taotluse esitamise ajal taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaasta aruannet äriregistris, esitama oma jooksva majandusaasta müügitulu, töötajate arvu ja bilansi kogumahu prognoosi. Nimetatud prognoosi esitamise vajadus võib olla taotlejal, kes on üle võtnud FIE ettevõtte või tootjarühmal. Tegemist peab olema ettevõtjaga, kellel ei ole veel majandusaasta aruande esitamise kohustust saanud. Nimetatud prognoos on vajalik alustavate ettevõtete korral, et määratleda ettevõtte suurust (ettevõtte suurusel sõltub järevalveperioodi pikkus).

Eelnõu punktide 47 - 49 kohaselt Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse alusel ja korras tunnustatud tootjarühma puhul hinnatakse taotlust tegevusvaldkonnas, kuhu kuulub taotleja määratud põhitooded, või kui taotleja põhitooted kuuluvad mitmesse

valdkonda, siis valdkonnas, kus taotleja taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta müügitulu on suurim. PRIA moodustab taotluste paremusjärjestuse hindamistulemuste põhjal eraldi tegevusvaldkondade kaupa. Kui kõigi nõuetele vastavate taotluste rahastamise summa ei ületa tegevusvaldkonna rahastamise eelarvet, rahuldatakse kõik nõuetele vastavad taotlused, mis on saanud vähemalt minimaalse hindepunktide summa. Määruse § 15 lõike 3 punkti 1 sõnastus on kooskõlasse viidud ELÜPS § 86 (Põllumajandussektori tunnustamist taotlevale ja tunnustatud tootjarühmale esitatavad nõuded) sõnatusega.

Eelnõu punkti 50 kohaselt teeb PRIA taotluse rahuldamise otsuse, taotluse rahuldamata jätmise otsuse või taotluse osalise rahuldamise otsuse 90 tööpäeva jooksul arvates taotluse esitamise tähtpäevast. Muudatus tuleneb sellest, et toetuse menetlemine lüheneb seoses PRIA poolt e-teenuse keskkonna kasutuselevõtmisega.

Eelnõu punktid 51, 60 ja 62 sätestavad toetuse saaja kohustused ning investeeingu tegemist tõendavate dokumentide esitamise korra, kui toetuse saaja kasutab investeeingu tegemiseks liisingut. Kui toetuse saaja ostab investeeinguobjekti kasutades liisingut, siis toetuse saaja viib tegevuse ellu ja esitab tegevuse elluviimist tõendavad dokumendid viie aasta jooksul (muude rahastamisviiside korral on vastav periood kaks aastat). Kuludokumentid esitatakse PRIA-le kalendriaastas kuni neljas osas ühe taotluse kohta (viie aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest). Arvestades, et liisingu korral makstakse edaspidi toetust toetuse saajale reaalsetel teostatud kulude alusel, siis on vajalik tegevuse elluviimise ja tegevuse elluviimist tõendavate dokumentide esitamise perioodi pikendamine seniselt kahelt viie aastani arvates taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, et toetuse saajatel jääks mõistlik aeg liisingumaksete tasumiseks.

EL määruse nr 1305/2013 artikli 60 lõike 4 kohaselt tõendatakse toetuse saajate tehtud makseid arvete ja maksmist tõendavate dokumentidega. Kui seda ei ole võimalik teha, tõendatakse maksete tegemist muude dokumentidega.

Liisingulepinguga ostetud investeeinguobjekti puhul esitab toetuse saaja maksetaotluse esmakordse esitamise korral liisinguandja ja toetuse saaja vahel sõlmitud liisingulepingu, liisingueseme üleandmise akti, maksegraafiku ära kirja ja selle isiku väljastatud arve-saatelehe või arve ära kirja, kellelt liisinguandja ostis liisingueseme. Maksetaotluse igakordse esitamise korral esitab toetuse saaja liisinguandja poolt toetuse saajale väljastatud arve või arve-saatelehe ära kirja. Samuti nimetatud arve või arve-saatelehe ära kirjal märgitud rahalise kohustuse tasumist tõendava arvelduskonto väljavõtte või maksekorralduse ära kirja või väljatrüki.

Kui üks taotlus sisaldab nii liisinguga ostetavaid investeeinguobjekte kui muid tegevusi, siis peab taotleja esitama nimetatud muude tegevuste korral kuludokumentid kahe aasta jooksul ja liisinguga ostetavate investeeinguobjektide korral viie aasta jooksul arvates taotluse rahuldamise otsuse tegemisest.

Eelnõu punktid 52 ja 53 sätestavad investeeinguobjekti säilitamise, sihtotstarbelise kasutamise ning toetusega seotud dokumente säilitamise korra sõltuvalt sellest, kas ettevõtja on VKE või mitte.

Toetuse saaja on kohustatud toetuse eest ostetud investeeinguobjekti võtma sihtotstarbeliselt kasutusse kahe aasta jooksul arvates taotluse rahuldamise otsusest. Investeeinguobjekti tuleb säilitada ja sihtotstarbeliselt kasutada vähemalt kolme aasta jooksul arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest kui toetuse taotlejaks on VKE ja vähemalt viie aasta jooksul kui toetuse taotlejaks ei ole VKE. Antud nõue kehtib ka liisingulepingu alusel soetatud investeeinguobjektile, hoolimata asjaolust, et toetuse saaja võib liisingumakseid teha kuni viie aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest (kuid mitte hiljem kui 2023. aasta 31. detsember).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 71 punkt 1 sätestab, et sihtotstarbelise kasutuse aeg algab toetuse saajale tehtud lõppmaksest.

Investeeringuobjekt tuleb toetuse saaja poolt võtta sihipärasesse kasutusse kahe aasta jooksul arvates taotluse rahuldamise otsusest. See tähendab, et kui tegemist on masina või seadmega, siis peab olema selleks ajaks investeeringuobjekt ostetud ja kui masin või seade vajas ka paigaldust, siis paigaldatud. Ehitustegevuse korral peab ehitised olema kasutusvalmis ja selles peab olema kasutusluba, osakasutusluba või kasutusteatist. Istandike korral peavad toetusega ostetud taimed olema istutatud ja toetusega ostetud aed paigaldatud. See tähendab, et investeeringuobjekt peab olema valmis ja kasutatav sihipäraselt. Kui investeeringuobjekt ei ole veel otseselt sihipärasel kasutuses kahe aasta jooksul arvates taotluse rahuldamise otsusest seetõttu, et see pole sihtotstarbeliselt võimalik (nt hooajalisuse tõttu), siis peab toetuse saaja seda esimesel võimalusel tegema (nt kohe, kui muude selliste tegevustega saab alustada). Näiteks sesoonsusest sõltuvates põllumajandusvaldkondades sõltub investeeringuobjekti sihipärasesse kasutusse võtmise võimalikkus selle valmimise aastaajast.

Toetuse saaja on kohustatud saadud toetusraha mittesihipärase kasutamise korral PRIA nõudmisel tagasi maksma ning võimaldama teostada toetuse sihipärase ja tähtaegse kasutamise üle järelevalvet. Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 111 lõikes 1 on sätestatud, et kui pärast toetuse väljamaksmist selgub, et toetusraha on eeskirja eiramise või hooletuse tõttu makstud alusetult, sealhulgas kui seda ei ole kasutatud sihipäraselt, nõutakse toetusraha toetuse saajalt, sealhulgas valikumenetluse korras valitud toetuse saajalt, osaliselt või täielikult tagasi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EL) nr 1303/2013 ja (EL) nr 1306/2013 ning teistes Euroopa Liidu asjakohastes määrustes sätestatud alustel ja tähtaegadel.

Kui toetuse saaja oli toetuse rahuldamise otsuse tegemise ajal komisjoni soovitusel tähenduses VKE tingimustele vastav ettevõtte, siis peab ta toetusega seotud dokumente säilitama vähemalt kolm aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 71 lõike 1 alusel võivad liikmesriigid lühendada viie aastast järelevalveperioodi kolme aastani, kui toetuse saajaks on VKE.

Toetuse saaja, kes ei ole taotluse rahuldamise otsuse tegemise seisuga VKE tingimustele vastav ettevõtja, peab jätkama Euroopa Liidu territooriumil tootmistegevusega vähemalt kümne aasta jooksul arvates viimase toetusosa väljamaksmisest. Tegemist on ettevõtjatega, kes vastavad suurettevõtja tingimustele. Eestis on selliste ettevõtjate osakaal põllumajandussektori ettevõtjate üldarvus marginaalne.

Nimetatud nõue tuleneb EL määruse nr 1303/2013 artikkel 71 lõikest 2, mille kohaselt tegevuse puhul, mis hõlmab investeerimist taristusse või tootlikku investeerimist, peab toetuse saaja maksma Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest saadud toetuse tagasi, kui kümne aasta jooksul alates toetuse saajale lõppmakse tegemisest paigutatakse tootmistegevus ümber väljapoole Euroopa Liitu, välja arvatud juhul, kui toetusesaaja on VKE. Toetuse taotleja suurus tehakse kindlaks toetuse määramise hetkel olemasoleva info alusel määratletud ettevõtte suuruse alusel.

Eelnõu punkti 54 eesmärgiks on tagada, et toetuse saaja ehk isik, kellele tehakse väljamakse on jätkusuutlik ettevõtja. Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 79 lõike 4 kohaselt jäetakse taotlus rahuldamata, kui taotleja ei vasta toetuse saamiseks esitatud nõuetele. Seega on PRIA-l õigus kontrollida kogu taotluse menetlemise ajal ja enne toetuse väljamaksmist taotleja ja toetuse saajal riikliku maksu võla olemasolu ning maksuvõla olemasolu korral selle ajatust ja maksete tähtaegset tasumist. Kehtestatud nõue täidab EL-i finantshuvide kaitse eesmärki. Kui tegemist on isikuga, kes ei ole kohustusi riigi või EL ees täitnud, ei saa teda pidada usaldusväärseks. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 125 lõike 3 punktis d nimetatud suutlikkus hõlmab haldus-, finants- ja toimimissuutlikust, näiteks peab toetuse saaja olema maksevõimeline, kuna see on üheks näitajaks taotleja majandusliku seisuhindamisel. Kui toetuse saajal on maksuvõlad, ei ole õigustatud ka talle täiendavate avalike vahendite eraldamine. Samuti on maksevõimelisus üheks usaldusväärse näitajaks.

Eelnõu punktiga 55 sätestatakse, et hiljemalt viimaste investeeringu tegemist tõendavate dokumentide esitamise ajal peab ehitusregistris olema ehitise kasutusluba, osakasutusluba või kasutusteatis. Ehitise kasutusloa, osakasutusloa või kasutusteatisega tõendatakse, et valminud ehitis või selle osa vastab ehitise kohta ettenähtud nõuetele ja seda võib kasutada vastavalt kavandatud kasutamise otstarbele. Kasutusluba või kasutusteatis võimaldab tagada, et investeeringuobjekti hakatakse sihtotstarbeliselt kasutama. Ehitusseadustiku § 50 lõike 5 kohaselt ehitise osale võib anda osakasutusloa, kui ehitise osa on valmis ning täidetud on õigusaktides esitatud nõuded, eelkõige nõue, et ehitist on võimalik ohutult kasutada.

Eelnõu punkt 62 kehtestab litsentsi, patendi või kasuliku mudeli ostmise korral esitatavate dokumentide loetelu ning investeeringu tegemist tõendavate dokumentide esitamise piirarvu (liising ja muu tegevus kokku). Ühe taotluse kohta saab kokku esitada maksimaalselt 20 maksetaotlust (liisingu ja muude tegevuste kuludokumentid kokku). Näiteks, kui toetuse saaja ostab kaks seadet ja kasutab liisingut ainult ühe seadme ostmiseks ning kui mitte liisingulepinguga ostetud seadme kohta on esitatud juba 8 maksetaotlust, siis tohib ta esitada veel ainult 12 maksetaotlust, millega tõendada liisingulepingu osamaksete tasumist.

Eelnõu punkti 65 kohaselt 2015. aasta kolmandal taotluste esitamise tähtajal peab määruse paragrahvi 4 lõike 2 punktis 7 nimetatud märkus olema kantud kinnistusraamatusse hiljemalt. 15. veebruariks 2016. Kuna kinnistusraamatu seaduse § 46 kohaselt avaldus kinnistu võõrandamise, koormamise või märke tegemise kohta vaadatakse läbi hiljemalt ühe kuu jooksul alates avalduse laekumise päevast ja esimese taotlusvooru ja määruse jõustumise vahele jääb suhteliselt lühike ajaperiood, siis on vajalik toetuse taotlejal täiendav ajavaru vajalike toimingute teostamiseks.

Eelnõu punktiga 66 kehtestatakse kehtiva määruse lisad 3 – 6 uues sõnastuses. Hindamiskriteeriumites muudetakse läbivalt kriteeriumite, kus oli mingi kindla investeeringu maksumuse suhe koguinvesteeringusse (näiteks sõnnikuhoidlas) sõnastust. Kui seni pidi antud hindepunktide saamiseks moodustama investeering vähemalt mingi kindla osakaalu kogu investeeringust (näiteks vähemalt 50%), siis edaspidi peab moodustama enam kui sätestatud osakaal investeeringust (näiteks enam kui 50%). Muudatuse tingis asjaolu, et sõna vähemalt antud osakaalude ees muutis hindamiskriteeriumites maksimumpunktide saamise ebareaalseks, sest tõenäosus, et investeeringu kaks osa jaotuvad võrdselt (50% ja 50% on ebareaalne). Ka lisandub hindamiskriteeriumitesse üks valdkondade ülene kriteerium vedelsõnniku laoturite ostmise eelistamiseks. Kuna tootjarühmadel üldjuhul ei ole keskkonnasõbraliku majandamise kohustusega hõlmatud maad või loomi, siis erinevate taotlejate raames võrdsete tingimuste tagamiseks vaadeldakse hindepunktide andmisel tootjarühmade korral keskkonnasõbraliku majandamise või loomade heaolu kohustuse omamist liikmete tasandil. Hindepunktide saamiseks peab kõigil tootjarühma liikmetel olema vähemalt üks kahest - keskkonnasõbraliku majandamise või loomade heaolu kohustus või olema tunnustatud kui mahetootja. Tootja, kes omab mahetootjana tunnustust ei saa hindepunkte keskkonnasõbraliku majandamise või loomade heaolu kohustuse omamise alusel.

Hindamiskriteeriumi “Taotleja, kes investeerib bioenergia tootmisse“ puhul arvestatakse bioenergia tootmisesse tehtud investeeringu maksumusse määruse § 5 lõike 1 punktide 3, 4 ja 9 ning sama paragrahvi lõike 3 punktides 4, 5, 8 ja 9 nimetatud tegevuste maksumus.

Hindamiskriteeriumi “Taotleja teeb investeeringu sõnnikuhoidla ehitamiseks“ puhul arvestatakse sõnnikuhoidlasse tehtud investeeringu maksumusse määruse § 5 lõike 1 punktide 1, 2 ja lõike 3 punktis 9 nimetatud tegevuste maksumus.

Hindamiskriteeriumi “Investeering tehakse väljaspool loomade pidamiseks mõeldud ehitist asuva söötmis- ja jootmisplatsi rajamiseks“ puhul arvestatakse söötmis- ja jootmisplatsi maksumusse määruse § 5 lõike 1 punktide 1, 2 ja lõike 3 punktides 4, 5, 7, 8 ja 9 nimetatud tegevuste maksumus.

Hindamiskriteeriumi “Eesti põllumajanduslike valdkondade isevarustatuse parandamiseks tehakse investeering valdkonda, kus Eesti isevarustatuse tase ei ole täidetud“ puhul arvestatakse investeeringu maksumusse määruse § 5 lõike 1 punktide 1, 2 ja lõike 3 punktide 4-11 tegevuste maksumus.

Hindamiskriteeriumi “Investeeringuga püstitatakse uus hoone või laiendatakse või rekonstrueeritakse olemasolevat“ puhul arvestatakse hoone ehitamisse tehtud investeering maksumusse määruse § 5 lõike 1 punktides 1 ja 3 nimetatud tegevuste maksumus.

Hindamiskriteeriumi “Taotleja, kes ehitab või ostab uue kuivati või rekonstrueerib olemasoleva“ puhul arvestatakse kuivati ostmisse ja rajamisse tehtud investeeringu maksumusse arvestatakse määruse § 5 lõike 1 punktide 1, 2 ja lõike 3 punktides 4, 5 ja 9 nimetatud tegevuste maksumus.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu väljatöötamisel võeti aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548), komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 807/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja kehtestatakse üleminekusätted (ELT L 227, 31.07.2014, lk 1–17), komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 809/2014, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 rakenduseeskirjad seoses ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi, maaelu arengu meetmete ja nõuetele vastavusega (ELT L 227, 31.07.2014, lk 69–124), Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320–469), komisjoni soovitus (EL) nr 361/2003, mis käsitleb mikroettevõtete ning väikese ja keskmise suurusega ettevõtete määratlust (ELT L 124, 20.05.2003, lk 36–41).

4. Määruse mõjud

Muudatus tagab parema õigusselguse põllumajandusministri 9. veebruari 2015. a määruse nr 15 “Põllumajandusettevõtete tulemuslikkuse parandamise investeeringutoetuse andmise ja kasutamise tingimused ning kord” rakendamisel.

Muudatus ühest küljest lihtsustab toetuse taotlemise protseduuri, kuid teisest küljest vähendab toetuse taotlemiseks avalduse esitamise võimalusi (jäab vaid elektroonne taotlemine). Elektroonne taotlemine aitab kaasa taotluste kiirema ja ressursitõhusama menetlemissüsteemi rakendamisele. Taotluste efektiivsem menetlemine ja erinevate protsesside lihtsustamine on nii menetlejate, toetuse saajate kui ka vastava õigusloome väljatöötajate huvi.

Määrusega muutub liisinguga ostetava investeeringuobjekti soetamise kord. Kui seni maksis PRIA liisingu korral toetusraha kogu ulatuses ühe korraga liisinguandjale, siis edaspidi toimub ka liisingu korral toetuse maksmine toetuse saaja poolt tegelikult ellu viidud kulude alusel. Toetusraha makstakse edaspidi toetuse saajale. Nimetatud muudatus võib põhjustada toetuse saajale suuremaid intressikulusid, kuna enam ei vähendata kohe liisinguperioodi alguses toetuse võrra investeeringuobjekti maksumust, sest toetuse maksmine toimub kogu liisinguperioodi jooksul. Seoses liisingu korral esitatavate kuludokumentide arvu kasvuga võivad suurened ka PRIA menetluskulud. Samas kui arvestada ka elektroonse menetlusega kaasnevat menetlustoimingute lihtsustamist, siis menetluskulud tervikuna tõenäoliselt oluliselt ei suurene.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamise täiendavaid kulusid ei kaasne. Taotluste elektroonseks esitamiseks vajaliku süsteemi loomise kulud on kantud Maaelu arengukava 2014-2020 tehnilise abi vahenditest.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumile, Keskkonnaministeeriumile ja Rahandusministeeriumile õigusaktide eelnõude elektroonilise kooskõlastamise infosüsteemi EIS ja arvamuse esitamiseks Maaelu arengukava 2014-2020 seirekomisjoni liikmetele. Eelnõu on koostatud koostöös PRIAga.

Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium ja Rahandusministeerium kooskõlastasid eelnõu vaikimisi. Keskkonnaministeerium kooskõlastas eelnõu märkustega. Keskkonnaministeeriumi ja teiste organisatsioonide märkustega arvestamine on kajastatud lisatud tabelis.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ants Noot

Kantsler